

Zondag 23 mei 1915 – enige editie

Parijs, 22 mei. Officiële mededeling van hedenmiddag 3 uur:

De aanvullende rapporten leggen nadruk op het belang van de tegenslag, die de Duitsers bij hun aanval in de nacht van 20 op 21 dezer ten noorden van Ieper geleden hebben.

Het aantal gevangenen, door de Fransen genomen, bedraagt 150.

De Fransen hebben verscheidene mijnwerpers genomen; meer dan 500 lijken van Duitsers zijn op het terrein geteld.

Londen, 22 mei. De ooggetuige in het Engelse hoofdkwartier schrijft over de strijd bij Ieper:

Op 13 mei werd de strijd voortgezet. Het geschut deed zich nog krachtiger horen dan tevoren, vooral tussen Ieper en de wegen van St. Juliaan en Menen.

De Duitsers voerden een krachtige infanterieaanval, ondersteund door geschutvuur, tegen onze stellingen ten noorden van Wieltje uit. Onze linie werd tijdelijk doorbroken, doch een onmiddellijk daarop ondernomen tegenaanval wierp de Duitsers terug met gevoelige verliezen. Onderwijl werd de linie hersteld.

Tussen Verlorenhoek en Ieper en de spoorweg naar Roeselare had onze linie een nog zwaarder geschutvuur te doorstaan. De vijandelijke infanterie heeft hier toch geen aanval met grote strijdkrachten ondernomen. Een tegenaanval onzerzijds stelde ons in het bezit van vroeger door de Duitsers genomen loopgraven. Toen onze mannen naderden, nam een deel der Duitsers de vlucht. Onze hele linie kon toen vooruitrukken. De Duitse infanterie en reserves

sloegen op de vlucht en hadden zwaar te lijden van onze artillerie en snelvuurgeschut.

Die nacht hebben wij onze linie hersteld op korte afstand achter de loopgraven die donderdag door de vijand waren vernield. De volgende dag ging rustig voorbij. Wij maakten daarvan gebruik om onze gewonden weg te voeren. Verkenningsspatrouilles meldden, dat het terrein bezaaid was met gesneuvelde en gewonde Duitsers. Krijgsgevangenen verzekerden dat de verliezen der Duitsers de 13^e het zwaarst zijn geweest.

Voor een korte tijd eindigde hiermee de drieweekse slag bij Ieper, die van 22 april af met tussenpozen had geduurd.

In zuivere infanteriegevechten toonden onze troepen zich telkens de meerderen van de vijand. Herhaaldelijk bleek de Duitse infanterie, ondanks zijn dapperheid, het te moeten afleggen wegens gebrek aan geoefendheid, tucht en samenhang.

Te Berlijn is bij Georg Reimer verschenen Belgiens Schuld von Dr. jur. et phil. Richard Grassdorff, Rechtsanwalt am Kammergericht.

De schrijver tracht met bescheiden en getuigenverklaringen te bewijzen, dat België al voor de oorlog niet neutraal was, dat de Belgen gruwelen tegen de Duitsers hebben bedreven en dat non combattanten en ook Belgische soldaten, in burgerkleren, op de Duitsers hebben geschoten enz. Verder behandelt hij de proclamaties van de Belgische regering, de Duitse oorlogvoering in België enz.

Wij halen uit dat geschrift alleen aan, wat de schrijver uit een paar Belgische bladen vertaalt:

Uit de Gazette de Charleroi van 4 augustus: “De geest der revolutiedagen is in onze gewesten ontwaakt. Een adem des heldendoms is in de zielen gevaren. Men treft op de wegen jongelieden en volwassen mannen aan, de enen bewapend met oude buksen, anderen met jachtgeweren, velen met revolvers.”

Uit het Handelsblad van Antwerpen van 6 augustus: “Als waanzinnig en onmeedogend wordt er gevochten. Ook over een zeker deel van de bevolking van het platteland, in haar vreedzame arbeid gestoord, is een ware razernij gevaren om de vaderlandse grond tegen de verraderlijke Pruisen te verdedigen ... Uit keldervensters, uit gaten in het dak, waar men de pannen heeft weggenomen, uit particuliere huizen, boerenhoven en hutten werd een woedend vuur op de aanstormende uhlanen en Sleeswijkers geopend.”

Een verslaggever zegt in het Journal de Charleroi van 10 augustus: “Toen ik op de terugrit van Brussel over Waterloo kwam, vond ik de ganse bevolking onder de wapens; de enen droegen geweren van allerlei soort, de anderen pistolen en revolvers of eenvoudig stokken en hooivorken; zelfs de vrouwen waren gewapend.

De Nieuwe Gazet van 8 augustus schrijft, onder het opschrift “De burgerij schiet mee op de indringer”: “Te Berneau kwamen de voorposten in gevecht met de burgers, die uit de huizen, van de daken en door de ramen als razenden op de indringers schoten. Zelfs vrouwen schoten mee. Een achttienjarig meisje schoot met een revolver op een officier ... De boeren en de inwoners onderhielden een geregeld vuur op de aanstormende Duitsers.”

De laatste aanhaling komt uit het Journal de Charleroi van 8 augustus. De schrijver beweert, dat dit slechts enkele voorbeelden uit zijn verzameling zijn.

Vlaamse plaatsnamen.

De Gazet van Brussel betreurt, dat in de oorlogsberichten Vlaamse plaatsen geregeld met hun Franse naam worden genoemd. Dat komt, zegt het blad, omdat de Belgische stafkaarten in het Frans zijn gemaakt.

“Ook de Noord-Nederlanders”, schrijft de Gazet verder, “weten vaak niet of de hun geseinde naam al dan niet een Nederlandse vertaling heeft en zo krijgen we in hun hier zoveel gelezen pers een zonderling mengsel van Franse en Nederlandse benamingen te lezen ... Veel verbetering is hier echter al gekomen. Waar we vroeger van de Lys, van Lille, van Roulers lazen krijgen we nu toch geregeld Leie, Rijsel (soms ten onrechte ook Rijssel), Roeselare (ook wel vaak met andere spellingen) te zien!

“Een naam waar men het nog niet is kunnen over eens worden is Ieperen. Nu eens lezen we Ypres, dan Yper, dan Yperen, dan nog IJper of IJperen. De heer H. Meert, in zijn boek Distels, geeft als zijn mening te kennen, dat de enige goede spelling, die overeenkomt en met de uitspraak, en met de afleiding (van het woord iep) Ieperen is.

“Andere plaatsnamen krijgen we nog geregeld in het Frans te lezen, te weten: Comines (Komen), Menin (Meenen), Messines (Meesen), Nieuport (Nieuwpoort), Warneton (Waasten), Bailleul (Belle), Bergues (Sint-Winoksbergen), enz., enz.

“De Nederlandse benamingen van de streken in Frans-Vlaanderen zijn uit de aard der zaak minder bekend en het moet ons dan ook niet verwonderen, dat Nederlandse bladen ze niet altijd gebruiken. Wij menen echter, dat het vaak voldoende zou zijn hun aandacht op verkeerde spellingen en benamingen te vestigen opdat hieraan zou verholpen worden. Wij denken hierbij niet alleen aan de streken van

West-Vlaanderen, maar aan heel het Vlaamse land. Al te vaak nog treffen we aan Audenarde voor Oudenaarde, Ostende voor Oostende, Saint-Nicolas voor Sint-Nikolaas, ja zelfs Tête-de-Flandre voor Vlaamsch Hoofd!”

Uit Brussel wordt aan de Nieuwe Gazet (van Antwerpen) gemeld:

Het is opmerkelijk hoe weinig vlees er thans in Brussel en voorsteden gegeten wordt.

Dat blijkt vooral uit de vergelijkende cijfers der te koop gestelde beesten verleden jaar en thans. Verleden week kwamen op de markt van Kuregem 1156 hoornbeesten, 489 varkens en 801 kalveren. In de overeenkomende week van 1914 bedroegen die cijfers: 2373 hoornbeesten, 3503 varkens en 1275 kalveren. Geen wonder dus dat het vlees in prijs gestegen is en nog dagelijks stijgt.

Met onrust zien we de toekomst in. Iedereen vraagt zich af, wat dit toekomstige winter zal zijn, wanneer men bedenkt dat het veevoeder zo schaars en zo duur is. Voor de werkende stand zal het vlees een echte lekkernij worden.

Men mag niet vergeten dat de invoer van buitenlands vee, die thans geheel en al opgeheven is, in de laatste jaren bedroeg: 60 tot 75.000 hoornbeesten, 115.000 tot 130.000 schapen en 42.000 tot 46.000 lammeren.